

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.01.2019
C(2018) 8896 final

Stimate Doamnă Președinte,

Comisia ar dori să mulțumească Senatului pentru opinia sa cu privire la Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune [COM(2018) 372].

La 2 mai 2018, Comisia a adoptat o propunere privind următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027 [COM(2018) 322 final]. Propunerea privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune face parte din acest pachet mai amplu și prezintă măsuri ambițioase menite să combată inegalitățile dintre diferitele regiuni din Europa în ceea ce privește coeziunea economică, socială și teritorială a acestora.

Propunerea de regulament privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune stabilește dispoziții care detaliază obiectivele specifice finanțate prin aceste fonduri, mecanismele corespunzătoare de concentrare tematică aplicabile Fondului european de dezvoltare regională, domeniul de aplicare al sprijinului prin intermediul fondurilor și lista limitată de măsuri neeligibile. Aceasta include, de asemenea, dispoziții de reglementare a regimului caracteristicilor teritoriale speciale și o anexă care să detalieze indicatorii corespunzători de realizare și de rezultat.

Consolidarea transparenței și respectarea principiilor proporționalității și subsidiarității în cadrul procesului decizional reprezintă priorități pentru Comisie, în general. Principiul subsidiarității, în special, este consacrat în temeiul juridic al Propunerii de regulament privind dispozițiile comune și face parte din procesul general de luare a deciziilor pentru gestiunea partajată a fondurilor europene.

O acțiune la nivelul Uniunii Europene se justifică prin articolul 176 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care stabilește obiectivele Fondului european de dezvoltare regională: „Fondul European de Dezvoltare Regională este menit să

*Dlul Călin POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului
Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sector 5
050711 BUCUREȘTI, ROMÂNIA*

contribuie la corectarea principalelor dezechilibre regionale din Uniune, prin participarea la dezvoltarea și ajustarea structurală a regiunilor rămase în urmă și la reconversia regiunilor industriale aflate în declin”.

Obiectivele Fondului de coeziune sunt stabilite la articolul 177 din TFUE: „Fondul de Coeziune, constituit prin aceeași procedură, contribuie financiar la realizarea de proiecte în domeniul mediului și în acela al rețelelor transeuropene de infrastructură a transporturilor”.

În acest sens, acțiunea la nivelul Uniunii Europene aduce o valoare adăugată acțiunii la nivel național, întrucât în multe țări Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune reprezintă cel puțin 50 % din investițiile publice, aceste state neavând altfel capacitatea financiară de a face astfel de investiții.

În plus, există un potențial semnificativ de propagare dincolo de granițele naționale și regionale, de exemplu pentru investițiile în inovare și în întreprinderile mici și mijlocii. Prin urmare, Uniunea Europeană are un rol important și legitim în generarea acestor efecte de propagare și în prevenirea investițiilor insuficiente.

Comisia a luat act în mod corespunzător de evaluarea pozitivă exprimată de Senat în opinia sa, în ceea ce privește respectarea principiului subsidiarității.

Comisia a luat act, de asemenea, de preocupările exprimate de Senat cu privire la anumite propuneri și profită de această ocazie pentru a furniza mai jos o serie de clarificări în ceea ce privește propunerea sa.

În ceea ce privește domeniul de aplicare al finanțării dedicate proiectelor de infrastructură de bază, Comisia a făcut alegerea politică de a concentra resursele Fondului european de dezvoltare regională, prin intermediul concentrării tematice propuse, asupra operațiunilor care abordează provocările și prioritățile europene, cum ar fi inovarea și transformarea economică, precum și adaptarea la schimbările climatice și atenuarea acestora. Concentrarea propusă este totuși proporțională cu nivelul de dezvoltare al statelor membre și, prin urmare, cu nevoile și provocările reale ale acestora.

Pe de altă parte, rămân disponibile resurse semnificative în cadrul celui de al treilea obiectiv de politică, „O Europă mai conectată - mobilitatea și conectivitatea tehnologiei regionale de informare și de comunicare”, care face obiectul Propunerii de regulament privind dispozițiile comune pentru perioada de după 2020, prezentată de Comisie. Fondul de coeziune, în special, va continua să finanțeze măsuri similare, care pot completa sprijinul acordat bugetelor naționale. De asemenea, va fi disponibil un sprijin suplimentar în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei.

Regulamentul propus include mai multe trimiteri la proiecte de infrastructură, în temeiul articolului 2, care detaliază obiectivele specifice, adaptate sectoarelor vizate. Aceste trimiteri se regăsesc apoi la articolul 4, care detaliază domeniul de intervenție, printr-o trimitere - în mod obligatoriu - generică la investițiile în infrastructură.

Considerentul 14 din propunerea de regulament se referă la angajamentul politic de a aloca 25 % din cheltuielile bugetare ale Uniunii pentru sprijinirea obiectivelor climatice. În acest sens, se precizează, în scopul estimării, că Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune ar trebui să contribuie la aceste obiective cu 30 % și, respectiv, 37 % din resursele lor. Această estimare rezultă din structura de cheltuieli estimată și din clasificarea cheltuielilor, prezentate în detaliu în anexa I la Propunerea de regulament de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize [COM(2018) 375]. Această clasificare continuă, în mare parte, clasificarea utilizată în conformitate cu anexa I la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 251/2014 al Comisiei și apreciază sprijinul pentru obiectivele în domeniul schimbărilor climatice pentru mai multe tipuri de investiții, inclusiv în domeniul mediului. Prin urmare, nu se poate concluziona că acest considerent ar putea declanșa limitări suplimentare ale investițiilor în infrastructură.

Comisia a luat, de asemenea, notă de invitația Senatului de a răspunde necesității unei abordări teritoriale descentralizate, prin programarea flexibilă a alocărilor. Acest obiectiv pe care îl împărtășim a condus la Propunerea de regulament privind dispozițiile comune [COM(2018) 375] care prevede numeroase dispoziții vizând creșterea flexibilității programării, prin intermediul unui meniu tematic mai puțin prescriptiv, structurat în jurul unor obiective specifice mai puține și mai ample, al unui conținut simplificat al programelor, al aplicării unei concentrări tematice la nivel național și al unei flexibilități sporite pentru transferul de resurse în cadrul unor categorii de regiuni. Obiectivul de bază este de a consolida capacitatea statelor membre și a regiunilor, prin alocarea adaptată de resurse, pentru a aborda mai bine provocările specifice cu care se confruntă la nivel sectorial și teritorial respectivele state membre și regiuni.

De asemenea, Comisia a luat act de mai multe preocupări exprimate de Senat în opinia sa, referitoare la concentrarea tematică, la normele privind dezangajarea, la ratele de cofinanțare, la prefinanțarea și eligibilitatea propusă pentru taxa pe valoarea adăugată pentru operațiunile care nu depășesc 5 milioane EUR. Toate aceste dispoziții se referă la Propunerea de regulament privind dispozițiile comune menționată mai sus [COM(2018) 375].

Concentrarea tematică propusă vizează concentrarea resurselor UE asupra unui număr mai mic de domenii care corespund priorităților politice europene și care determină o convergență reală.

Se propun norme de dezangajare pentru a reveni la regula N + 2 aplicabilă anterior, pentru a stimula eficiența sistemelor de gestionare și de control și pentru a disciplina și a accelera punerea în aplicare a politicilor.

Reducerea propusă a ratelor de cofinanțare națională vizează în primul rând menținerea volumului și a impactului investițiilor publice în contextul unui buget redus pentru politica de coeziune. Aceste rate le vor restrânge pe cele aplicabile înainte de criza economică, întrucât, între timp, statele membre și-au consolidat cu succes situația bugetară și au recuperat capacitatea de investiții. Se preconizează, de asemenea, îmbunătățirea pertinentei și a calității operațiunilor prin creșterea gradului de asumare a responsabilității în rândul beneficiarilor.

Propunerea de reducere a prefinanțării este motivată de considerente bugetare, în ceea ce privește pragurile de plată aplicabile în temeiul cadrului financiar multianual. Cu toate acestea, este de așteptat ca eventualele nevoi de fluxuri de trezorerie să fie corelate cu creșterea puternică a fluxurilor de rambursare legate de punerea în aplicare a programelor aferente perioadei 2014-2020, alături de adoptarea mai rapidă a programelor viitoare, concretizată datorită măsurilor de simplificare specifice.

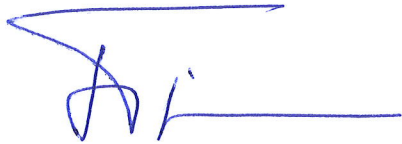
De asemenea, Comisia a propus, în scopul simplificării, ca taxa pe valoarea adăugată să fie eligibilă pentru operațiuni mai mici de 5 milioane EUR, chiar și atunci când taxa pe valoarea adăugată este recuperabilă de către beneficiari în temeiul normelor naționale. În acest sens, sarcina financiară suportată de beneficiari nu poate decât să fie redusă, în comparație cu normele aplicabile în temeiul Regulamentului nr. 1303/2013. În plus, eligibilitatea propusă lasă statelor membre opțiunea de a recurge sau nu la această flexibilitate.

În ceea ce privește cele de mai sus, Comisia este ferm convinsă că atractivitatea pentru beneficiari va fi, în schimb, sporită, grație cadrului modernizat propus pentru politica de coeziune, alături de măsurile ambițioase de simplificare prevăzute.

În cele din urmă, cu privire la suma propusă pentru a fi transferată de la Fondul de coeziune la Mecanismul pentru interconectarea Europei, Comisia intenționează să mențină resursele de investiții din cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei, având în vedere nevoile de investiții substanțiale rămase în ceea ce privește rețeaua centrală TEN-T și valoarea sa adăugată pentru întregul teritoriu european și pentru competitivitatea sa.

Discuțiile dintre Comisie și colegiuitori, Parlamentul European și Consiliu referitoare la această propunere de reglementare sunt în prezent în curs, iar Comisia își menține speranța că se va ajunge, în viitorul apropiat, la un acord privind pachetul legislativ referitor la politica de coeziune.

Cu deosebită considerație,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'F' followed by a horizontal line.

*Frans Timmermans
Prim-vicepreședinte*

A handwritten signature in blue ink, written in a cursive style.

*Corina Crețu
Membru al Comisiei*